

УДК 005.591.6

Батьковець Г.А., к.е.н., доцент¹©, **Заяць Н.О.**, к.е.н., доцент²,
Токарчук О.П., ст. викладач³

¹Львівської комерційної академії

²Львівського інституту економіки і туризму

³Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С.З. Гжицького

ЯКІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК ПАРАДИГМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

В статті розглянуто зміст поняття “якість менеджменту” в контексті ефективності здійснення інноваційної діяльності та його критерії. Проаналізовано існуючі моделі визначення ефективності менеджменту в організації. Запропоновано використання процедури управління якістю інноваційного розвитку підприємства.

Ключові слова: система управління, якість менеджменту, інноваційний менеджмент, функції менеджменту.

Вступ. Сучасна парадигма розвитку соціально-економічних сфер діяльності характеризується великою кількістю запроваджених інновацій. Інноваційна сфера діяльності підприємств потребує відповідного аналізу якості, як на основі нормативної документації, так і якості управлінських процесів. Звідси, оцінка якості менеджменту є актуальною не тільки для управлінців, адже від того, наскільки ефективним є менеджмент в організації, залежить ефективність його інноваційного розвитку. Оцінка якості менеджменту може розглядатися як стратегічно важлива інформація в найширшому розумінні слова, завданням якої є формування таких засад управління, які б дали можливість підприємству утримувати конкурентоспроможні позиції на ринку товарів і послуг за рахунок інноваційних процесів.

Аналіз останніх досліджень. Над актуальними питаннями забезпечення якості інноваційної діяльності працюють В. Геєць, В. Осецький, А. Сухоруков, Л. Федулова, Л. Шинкарук та інші науковці. Проте мають бути визначені перспективи якісного забезпечення інноваційної діяльності з урахуванням глобальних викликів розвитку.

Виклад основного матеріалу. Сучасний етап інноваційного розвитку характеризується чітко визначеними рисами:

- результативним перетворенням наукових ідей в продукти чи послуги, а відповідно - скорочення часу від народження нової ідеї до її виробничого втілення;

- якісно новим поділом праці, пов'язаним з перетворенням науки в провідну сферу соціально-економічної діяльності;

- якісною зміною характеру трудових процесів;
- можливістю удосконалення за рахунок досвіду передових країн;
- новим рівнем взаємозв'язків між невиробничою і виробничою сферами.

Але сутність інноваційного розвитку не зводиться до його характерних рис, а охоплює як перебудову всього технологічного способу виробництва, методів і форм управління, так і ставлення людини як особистості до процесу виробництва, в чому і полягає, на нашу думку, парадигма інноваційного розвитку.

Парадигми створюють призму, крізь яку і можна бачити процеси становлення та розбудови інноваційного суспільства. Серед названих парадигм можна виділити первинні, чи базові, адекватні природним принципам чи об'єктивним законам, та вторинні, або похідні. Управління вторинними парадигмами дає відносно невеликі зміни процесу інноваційного розвитку. Для здійснення значних якісних змін необхідно визначити базові парадигми інноватики і зосередити вплив саме на них [3].

Л.І. Шокіна [4] до найважливіших складових якості менеджменту відносить:

- якість управлінського рішення;
- корпоративна культура (місія, бачення майбутнього організації,
- базові цінності, корпоративна культура);
- постійне вдосконалення діяльності компанії;
- інновації (нововведення);
- професіоналізм менеджерів.

При реалізації інноваційних проектів, підприємству необхідно забезпечити, в першу чергу, якісні аспекти менеджменту. Для цього доцільно застосовувати моделі (рис.1.), які дають змогу формувати базис якісного менеджменту, з урахуванням потенційних можливостей.

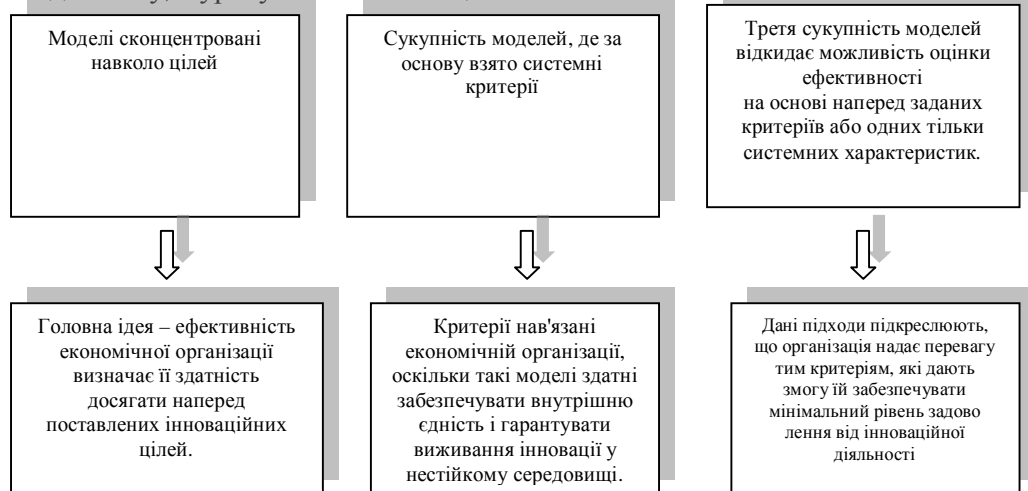

Рис.1. Моделі якості інноваційного менеджменту

У поняття “управління якістю” входить великий комплекс функцій та операцій. Основними з них можуть бути наступні аспекти [6]:

1. Загальні аспекти: планування на рівні вищого керівництва; систематизація і документальне оформлення; залучення всіх виробничих ресурсів і всього персоналу; широке використання стандартизації, у тому числі і міжнародних стандартів, в управлінні якістю; регулярні перевірки, вивчення зворотного зв'язку і коректування дій; безперервне навчання персоналу прийомів і методів управління якістю. 2. Технічні аспекти: використання у інноваційній діяльності останніх світових стандартів або стандартів; контроль продукції на кожному етапі в процесі виробництва з використанням необхідних засобів контролю; діагностика обладнання; забезпечення керованості всіма процесами і простежування кожної одиниці продукції; регулярний перегляд технологій. 3. Економічні аспекти: управління економікою якості; планування капіталовкладень в якість (витрати на функціонування системи якості, навчання персоналу, вивчення ринку, контроль, діагностику, переоснащення виробництва, ін.) 4. Управлінські аспекти: визначення політики у сфері якості та конкретний розподіл обов'язків і повноважень кожного співробітника; розробка формалізованої методології управління якістю з використанням різних методів і прийомів управління якістю та контроль виконання методик [7].

Висновки. Таким чином, на основі систематизації розуміння управління якістю дає можливість сформулювати висновок. Системи управління якістю – це сукупність структури і процедур, процесів і ресурсів, необхідних для реалізації управління якістю інноваційної діяльності. Вона повинна бути складовою частиною системою управління організації і має створювати у керівництва організації впевненість у тому, що нововведення буде відповідати встановленим вимогам до її якості. При цьому масштаб системи якості повинен відповідати завданням організації в контексті інноваційного розвитку.

Література

1. Закон України “Про інноваційну діяльність” від 4 липня 2002 р., № 40 // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36.
2. Инновационная экономика: монография. – 2-е изд., [испр. и доп.] / Дынкин А., Иванова Н., Грачев М. и др. – М.: Изд-во “Наука”, 2008. – 352 с.
3. Бондаренко А.Ф. Инновационный бизнес / А.Ф. Бондаренко. – Сумы, 2001. – 168 с.
4. Лапин Н.И. Актуальные проблемы исследования нововведений // Сборник научных трудов / под ред. Н.И. Лапин. – М.: Изд-во ВНИИСИ, 2005. – 174 с.
5. Турило А.М. Оцінка ефективності інноваційного лізингу / А.М. Турило, Т.А. Черемисова // Фінанси України. – 2005. – № 1. – С 44-48.
6. Лапко О. Інновації як предмет економічного дослідження / О. Лапко // Вісник Академії державного управління при Президенті України. – 1999. – № 4. – С. 186-190.
7. Федулов Л. Развитие национальной инновационной системы Украины / Л. Федулов, Н. Пашута // Экономика Украины. – 2005. – № 3. – С. 35-47.

Summary

In the article the main paradigm of innovative development as concept of management are consider.

Рецензент – д.е.н., професор Музика П.М.